

ทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี*

THE DIRECTION OF THE POTENTIAL DEVELOPMENT COMMUNITY
OF CONFECTIONERY PRODUCTION INTO THE SUSTAINABLE TOURISM
IN PHETCHABURI PROVINCE

นันทภา ปัญญารัตน์*

Nantapa Panyarat*

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, ประเทศไทย

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Thailand

*Corresponding author E-mail: nantapa.p@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าทีและผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า:

1. การพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี มีความสำคัญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การวางแผนโดยบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรม การประชาสัมพันธ์โครงการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยชุมชนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมถึงชุมชนมีส่วนร่วมในบริหารจัดการทรัพยากรและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ขนมหวานของชุมชนได้
2. ทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชนด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน 2) การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชน

ในการประชาสัมพันธ์และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน และ 3) การส่งเสริมให้คนในชุมชนให้ความรู้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งผลิตขนมหวานที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีได้อย่างแพร่หลายและเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพชุมชน, ผลิตขนมหวาน, แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

The research titled “The direction of potential development community of confectionery production into the sustainable tourism in Phetchaburi Province” aims to study the direction of potential development community of confectionery production into the sustainable tourism in Phetchaburi Province. The research employed a combination of quantitative and qualitative methods. The qualitative research was collected through community leaders, community members, entrepreneurs, tourists, staff, and administrators within the Town municipality, Phetchaburi Province.

The result shows that:

1. The direction of potential development community of confectionery production into the sustainable tourism in Phetchaburi Province is considered highly significant overall, including integrated planning linked to activities, systematic public relations for tourism campaigns. The community was supported by the government agency and the private sector, while the community was involved in resource management and could develop the sweet products of the community further.

2. The direction of potential development community of confectionery production into the sustainable tourism in Phetchaburi Province is as follows: 1) collaboration among the community, the government agency, and the private sector in managing of making sweet products a tourist attraction of the community. 2) collaboration among the community, the government agency, and the private sector in public relations and creating a tourist navigation of the produced-sweet community. And 3) encouraging local people to provide knowledge to tourists to access the attraction of the produced-sweet area, the unique produced-sweet area of Phetchaburi Province, aiming for widespread recognition and sustainable tourism.

Keywords: Potential development community, Confectionery production, Sustainable Tourism

บทนำ

ประเทศไทยแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในบริบทที่เหมาะสม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นผ่านกระบวนการจัดทำแผนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาระดับชุมชน โดยต้องมีการคำนึงถึงการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติรวมทั้ง ส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และส่งเสริมการตระหนักรู้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ การเข้ามา มีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายภาคประชาชนเจ้าของพื้นที่จะช่วยเพิ่มเอกลักษณ์ และความเป็นไทยให้กับประสบการณ์ การท่องเที่ยว และเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชนอย่างแท้จริง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564)

จังหวัดเพชรบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งอาหาร ชุมชน ประชาชนมีความมั่นคงทางอาหารสูง วัฒนธรรมและอาหารการกินสามารถสร้างรายได้ สร้างงานอาชีพให้กับชุมชน ทั้งเป็นแหล่งรวมของขนมหวานพื้นเมืองนานาชนิดที่เป็นที่รู้จักกันมาช้านาน อาทิ ขนม หม้อแกง ฝอยทอง ทองหยอด ทองหยิบ เม็ดขนุน บ้าปิ่น ขนมชั้น ขนมขี้หนู และข้าวเกรียบงา เป็นต้น ซึ่งขนมหวานพื้นเมืองดังกล่าว ถือเป็นสินค้าบริโภคที่สำคัญที่ผลิตขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันและเป็นสินค้าพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อของเมืองเพชรบุรี (ณปภา หอมหวล และชนานุช เงินทอง, 2562) จังหวัดเพชรบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เนื่องจากเป็นเมืองประวัติศาสตร์ มีชายหาดสวยงามเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้โครงการพระราชดำริ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การเป็นเมืองเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบและเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้มีประสบการณ์มีความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว และส่งเสริมศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสมัครใจเข้าร่วมให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี และกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (focus groups) จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสอบถามการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว และความต้องการของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานรัฐและเอกชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ ในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี
3. การสนทนากลุ่มของตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี เช่น การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน และทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน เพื่อได้ทิศทางการพัฒนาพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 12 เดือน
2. การสนทนากลุ่ม ได้แก่ตัวแทนผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ร่วมระดมสมองและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นการพัฒนา ศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี จากตัวแทนผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และผู้บริหารองค์กรในพื้นที่เทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยเป็นผู้มีประสบการณ์มีความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว และส่งเสริมศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การบริหารจัดการ	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การวางแผนโดยบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรม/โครงการท่องเที่ยว อย่างเป็นระบบ	4.55	0.68	มากที่สุด
2. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญซึ่งเกิดจากการสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการมีส่วนร่วมในชุมชน	4.27	1.10	มาก
3. มีแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมหวาน ช่องทางการจำหน่าย	4.09	0.94	มาก
4. ชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ของ ชุมชน โดยมีชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและติดตามผล	4.00	1.09	มาก
ภาพรวม	4.22	0.95	มาก

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นการวางแผนโดยบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรม/โครงการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงคือมีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญซึ่งเกิดจากการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการมีส่วนร่วมในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมหวาน ช่องทางการจำหน่าย และชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยมีชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและติดตามผล อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วม	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวานเพื่อประชาสัมพันธ์	4.55	0.68	มากที่สุด
2. คนในชุมชนร่วมกันวางแผนและช่วยกันทำเส้นทางท่องเที่ยวให้มี ความทันสมัยและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล	4.55	0.68	มากที่สุด

การมีส่วนร่วม	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3. การอบรมส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	4.18	0.98	มาก
4. ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	4.09	0.94	มาก
ภาพรวม	4.34	0.82	มาก

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.34) โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวานเพื่อประชาสัมพันธ์ คนในชุมชนร่วมกันวางแผนและช่วยกันทำเส้นทางท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล อยู่ในระดับมากที่สุด การอบรมส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความ ต้องการของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ความต้องการของชุมชน	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การให้คำปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน	4.53	0.71	มากที่สุด
2. การเรียนรู้ด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ขนมหวาน	4.53	0.71	มากที่สุด
3. การจัดอบรมโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม	4.32	0.83	มาก
4. การศึกษาดูงานให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ขนมหวานของชุมชนได้	4.27	0.97	มาก
ภาพรวม	4.41	0.80	มาก

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.41) โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การให้คำปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน และการเรียนรู้ด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ขนมหวานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดอบรมโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม และการศึกษาดูงานให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ขนมหวานของชุมชนได้ อยู่ในระดับมาก

2. นำเสนอทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี

1) การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชนด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวานในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โดยมีการประสานกับชุมชนในการบริหาร

จัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และเอกชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ การร่วมมือการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อความยั่งยืน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับในการบริหารจัดการที่สำคัญควรมีผู้ประสานงานในชุมชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนสามารถสนองตอบต่อการกระจายรายได้ และได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง การจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้ทุกภาคส่วนเข้ามารับฟังและเสนอความคิดเห็น ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อาทิ อัตลักษณ์อาหารท้องถิ่น แหล่งผลิตขนมหวาน โดยมีการวางแผนดำเนินงานหาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมหวาน ช่องทางการจำหน่าย มีกำหนดเวลาดำเนินงาน และให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน มีหน่วยงานภาครัฐมาช่วยในการปรึกษาแนะนำและสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจชุมชนให้มีความยั่งยืน

2) การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐ และเอกชนในการประชาสัมพันธ์และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน การเตรียมการที่ดีในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความยั่งยืน เช่น มีผู้ประสานงานในชุมชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลอย่างทั่วถึง การพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในองค์กรรัฐ เอกชน และสมาชิกในชุมชน การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน เทศกาลขนมหวาน รวมถึงการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ของชุมชน โดยทางองค์กรรัฐ เอกชน และคนในชุมชนจะร่วมกันวางแผนและช่วยกันทำเส้นทางท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายจากหน่วยงานภายนอกมาช่วยประสานความร่วมมือ และด้านการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถให้ข้อมูล ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมในเส้นทางท่องเที่ยว ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้น

3) การส่งเสริมให้คนในชุมชนให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งผลิตขนมหวานที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างแพร่หลาย มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนที่มีเอกลักษณ์ที่มีชื่อเสียงด้านการผลิตขนมหวานของจังหวัดเพชรบุรี รับคนภายนอกเข้ามาศึกษาดูงาน เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้ต่าง ๆ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตรงกับการต้องการของชุมชนนั้นเพื่อช่วยพัฒนากลุ่มและเพิ่มพูนรายได้ ที่สำคัญไปกว่านั้นคือการอบรมส่งเสริมคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นพานักท่องเที่ยวเยี่ยมชมชุมชนและให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวรู้จักเอกลักษณ์ของชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตขนมหวานให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสนับสนุนให้คนในชุมชนร่วมกันดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่

ด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน เรียนรู้ด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ขนมหวาน การจัดอบรมโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม และการศึกษาดูงานให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ขนมหวานของชุมชนได้และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขนมหวานที่ยั่งยืนได้

อภิปรายผล

การศึกษาศึกษาทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี

1.1 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นการวางแผนโดยบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรม โครงการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงคือมีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญซึ่งเกิดจากการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการมีส่วนร่วมในชุมชน อยู่ในระดับมาก มีแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมหวาน ช่องทางการจำหน่าย และชุมชนมีบทบาทในบริหารจัดการทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยมีชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและติดตามผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวต้องมีการวางแผน มีการประสานงานและได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ ชัยพิบูล ได้ทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ชุมชนต้องการทำการสร้างรูปแบบและเลือกที่จะทำการบริหารจัดการเองโดยมีองค์กรภายนอกเป็นที่ปรึกษา ส่วนคณะกรรมการบริหารและการดำเนินงานการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการตลาดฝ่ายการเงิน ฝ่ายประสานงานและการจัดเตรียมพาหนะสำหรับนักท่องเที่ยว ฝ่ายให้บริการนำเที่ยว ส่วนรูปแบบการจัดเก็บและการจัดสรรผลประโยชน์ในอนาคตให้คณะกรรมการบริหารและการดำเนินงานการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม รวมถึงชุมชนต้องการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการของคณะกรรมการทุกระดับเพื่อความโปร่งใส ในการบริหารและการดำเนินการ (สมเกียรติ ชัยพิบูล, 2550)

1.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวานเพื่อประชาสัมพันธ์คนในชุมชนร่วมกันวางแผนและช่วยกันทำเส้นทางท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล อยู่ในระดับมากที่สุด การอบรมส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว คนในชุมชนร่วมกันวางแผน ดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว ที่ได้ศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ระบุว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตั้งแต่แรกเริ่มดำเนินการ ประชุม วางแผน และการจัดการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพภายใต้การดำเนินงานของชุมชนผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น ซึ่งนับเป็นการกระจายการบริหารจัดการสู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้เล็งเห็นคุณค่า และร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของท้องถิ่นเอาไว้ เป็นการสร้างความมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น (วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว, 2551)

1.3 ความต้องการของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การให้คำปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน และการเรียนรู้ด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ขนมหวานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดอบรม โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มและการศึกษาดูงานให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ขนมหวานของชุมชนได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความต้องการของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชน และให้ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณนิมล ภู่นาค ที่ได้ศึกษาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา ด้านเศรษฐกิจพบว่า ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านสังคมและวัฒนธรรมพบว่า มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเพื่อตระหนักให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การรักษาอัตลักษณ์ชุมชน การรักษาสีแฉล้ม การเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ การวางแผนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนระยะยาวและส่งเสริมการมีส่วนร่วมชุมชน (วรรณนิมล ภู่นาค, 2558)

2. นำเสนอทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดเพชรบุรี

2.1 การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชนด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวานในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี โดยมีการประสานกับชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และเอกชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ การร่วมมือการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อความยั่งยืน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ ในการบริหารจัดการที่สำคัญควรมีผู้ประสานงานในชุมชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนสามารถสนองตอบต่อการกระจายรายได้ และได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง การจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนให้ทุกภาคส่วนเข้ามารับฟังและเสนอความคิดเห็น ให้เห็นถึงความสำคัญของการ

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ พจนา สวนศรี ที่ระบุว่า หลักการท่องเที่ยวชุมชนการมีส่วนร่วมและการได้รับประโยชน์จากชุมชนควรให้ชุมชนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เป็นชมรมหรือองค์กร หรือจะเป็นองค์กรชุมชนเดิมที่มีอยู่แล้ว เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นกลไกที่ทำหน้าที่แทนสมาชิกทั้งหมด และดำเนินการกำหนดทิศทาง นโยบาย การบริหารการจัดการ การประสานงาน เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นไปตามของสมาชิกในชุมชนร่วมกัน (พจนา สวนศรี, 2546) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธเนศ ศรีสถิต และคณะ ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวบนฐานเชิงนิเวศวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ตำบลพระธาตุ อำเภอนาตุญ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ประการคือ การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม โดยกลุ่มผู้นำชุมชนและชาวบ้านจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่วนขั้นตอนอนุมัติและการดำเนินโครงการด้านท่องเที่ยว โดยให้ยึดหลักและปฏิบัติตามโครงสร้างการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุและชุมชนตำบลพระธาตุศักยภาพของชุมชน (ธเนศ ศรีสถิต และคณะ, 2556)

2) การร่วมมือกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชนในการประชาสัมพันธ์และจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน การเตรียมการที่ดีในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวตามปรัชญาของเศรษฐกิจใหม่มีความยั่งยืน เช่น มีผู้ประสานงานในชุมชน เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลอย่างทั่วถึง การพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในองค์กรรัฐ เอกชน และสมาชิกในชุมชน การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนผลิตขนมหวาน เทศกาลขนมหวาน รวมถึงการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ของชุมชน โดยทางองค์กรรัฐ เอกชน และคนในชุมชนจะร่วมกันวางแผนและช่วยกันทำเส้นทางท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายจากหน่วยงานภายนอกมาช่วยประสานความร่วมมือ และด้านการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถให้ข้อมูล ชาวสารแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมในเส้นทางท่องเที่ยว ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดลำปาง พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการท่องเที่ยวชุมชนและทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนควรมีการวางแผนพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวโดยนำเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวมาจัดการในเชิงเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่งท่องเที่ยว สร้างความร่วมมือทางการท่องเที่ยวชุมชนระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนและสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวให้กับชุมชน (กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี ที่ได้ศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปราง อำเภอกวนโดน และบ้านโดนป่าหน้น อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า แนวทางในการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่คำนึงถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและความต้องการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองชุมชน เน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานและจัดทำคู่มือแผ่นพับ ใบปลิว และพัฒนาเว็บไซต์ สำหรับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินทิพย์ พันธัมฉะวาท ที่ได้ศึกษาการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม ผลจากการศึกษาพบว่า ควรมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ควรร่วมมือกันวางแผนหารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว นอกจากจะต้องรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมเอาไว้แล้ว ยังควรพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยภาษาสากลเพื่อความเข้าใจอันดีต่อกัน แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งควรพัฒนาความสะอาดของอาคารสถานที่ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ขณะอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และจะต้องช่วยกันดูแลรักษาสภาพภูมิทัศน์หรือระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน (สิรินทิพย์ พันธัมฉะวาท, 2552)

3) การส่งเสริมให้คนในชุมชนให้ความรู้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งผลิตขนมหวานที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างแพร่หลาย มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนที่มีเอกลักษณ์ที่มีชื่อเสียงด้านการผลิตขนมหวานของจังหวัดเพชรบุรี รับคนภายนอกเข้ามาศึกษาดูงาน เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้ต่าง ๆ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตรงกับความต้องการของชุมชนนั้นเพื่อช่วยพัฒนากลุ่มและเพิ่มพูนรายได้ ที่สำคัญไปกว่านั้นคือการอบรมส่งเสริมคนในชุมชนเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นพานักท่องเที่ยวเยี่ยมชมชุมชนและให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวรู้จักเอกลักษณ์ของชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตขนมหวานให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสนับสนุนให้คนในชุมชนร่วมกันดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน เรียนรู้ด้านการจัดการผลิตภัณฑ์ขนมหวาน การจัดอบรมโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม และการศึกษาดูงานให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ ขนมหวานของชุมชนได้และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ยั่งยืนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ ชัยพิบูล ที่ได้ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกรณีศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางการพัฒนาด้านบุคลากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนครชุมต้องการเน้นไปที่การพัฒนาเยาวชนให้เป็นยุวมัคคุเทศก์ นำนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมหมู่บ้าน โดยการจัดอบรมและให้ความรู้ในเรื่องประวัติศาสตร์ของชุมชน ประวัติสถานที่ท่องเที่ยว ความสำคัญและความเป็นมาของงานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ งานหัตถกรรม รวมทั้งวิธีการนำเสนอและการสร้างความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยว (สมเกียรติ ชัยพิบูล, 2550) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ ที่ได้ศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ศึกษากรณี ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ชุมชนมีการปรับตัวเรื่องรองรับการท่องเที่ยว

มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้น มีการฟื้นฟู และรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตจากการผลิตเพื่อยังชีพมาสู่การผลิตเพื่อการค้าและกำไรมากขึ้น แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวจึงควรจัดให้เป็นระบบโดยใช้หลักการประชุมร่วมกันเชิงพหุภาคี เพื่อให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชุมชน (วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ, 2550)

สรุป

ทิศทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในจังหวัดเพชรบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวของการบริหารจัดการเทศบาลเมืองเพชรบุรี มีนโยบายในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีฐานการพัฒนาจากแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงและมีความสำคัญคือ เอกลักษณ์ของชุมชนเป็นแหล่งการผลิตและส่งออกขนมหวานที่มีชื่อเสียง ดังนั้นองค์กรรัฐและเอกชน มีการประสานกับชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกันเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น การทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันระหว่างชุมชน องค์กรรัฐและเอกชน การเปิดพื้นที่ในการศึกษาดูงาน การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อความยั่งยืน มีแหล่งท่องเที่ยวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่เกิดความยั่งยืนได้นั้น สมาชิกชุมชนร่วมช่วยกันกำหนดทิศทางร่วมกันกับนโยบายการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐและเอกชน เพื่อการขยายฐานเศรษฐกิจชุมชนและการที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพที่มีชื่อเสียงอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มีการติดตามโครงการวิจัยพัฒนาศักยภาพชุมชนผลิตขนมหวานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนได้ประโยชน์เป็นชุมชนที่ยั่งยืนต่อไป
2. มีการนำเครือข่ายมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐ เอกชน เข้ามีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
3. มีการใช้นวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
4. ควรส่งเสริมการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาโครงการวิจัยต่อยอดจากโครงการเดิมเพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน
2. ควรทำวิจัยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านอื่น ๆ ด้วยเพื่อให้เป็นพื้นที่เปิดกว้างสร้างรายได้ชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวได้มากขึ้น

3. การดำเนินงานวิจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชนมหวานอาจจะเป็นพื้นที่จำกัดและอาจจะต้องมีการศึกษาและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนชนมหวานร่วมกันกับชุมชนใกล้เคียงที่มีจุดเด่นทางการท่องเที่ยวเกิดการพัฒนาการด้านการท่องเที่ยวต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณทุนอุดหนุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดลำปาง. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณปภา หอมหวล และชนานุช เงินทอง. (2562). การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ชนมหวานพื้นเมืองให้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิจัยและพัฒนาโลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14(3), 32-41.
- ธเนศ ศรีสถิต และคณะ. (2556). โครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวบนฐานเชิงนิเวศวัฒนธรรมในเขตพื้นที่ตำบลพระธาตุ อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี. (2556). การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปราง อำเภอกวนโดนและบ้านโดนพานัน อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล. วารสารสุทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 27(83), 97-113.
- พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ.
- วรรณวิมล ภู่นาค. (2558). การศึกษาศักยภาพชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 26(1), 63-74.
- วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว. (2551). การศึกษาเพื่อเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ. (2549). แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ศึกษากรณีตลาดน้ำอัมพวา อำเภอมอพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก.

- สมเกียรติ ชัยพิบูล. (2550). การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สิรินทิพย์ พันธมธวาพ.(2552). การพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

